

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
 Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

Kdo je v zamejstvu reprezentativen in kdo ne?

22. julija je ljubljansko Delo objavilo članek, ki je poročal o seji odbora za mednarodne odnose slovenskega parlamenta. Poročilo se je dotaknilo tudi kritike, ki jo je na račun zunanega ministra Lojzeta Peterleta izrekel Janez Kocijančič, ki je med drugim tudi predsednik Združene liste (bivše Zveze komunistov). Kocijančič je ocenil kot negativno dejstvo, da je Peterle izročil spomenico stranke Slovenske skupnosti o problemih slovenske manjšine v Italiji italijanskemu kolegu Andreatti. Predsednik Združene liste meni, da je pri tem Peterle ravnal nerodno, saj je kot slovenski zunanji minister izročil italijanskemu kolegu spomenico »italijanske politične stranke«, pri tem pa naj ne bi upošteval drugih komponent naše manjšine. Upošteval je namreč samo SSK, ki naj ne bi bila najbolj reprezentativna slovenska komponenta v Italiji. Svoje mnenje je Janez Kocijančič izrazil tudi v obširnem prispevku, ki je z naslovom »Je minister Peterle ravnal prav v odnosu do naše manjšine?« izšel v Primorskem dnevniku v ponedeljek, 2. avgusta.

O REPREZENTATIVNOSTI

Janeza Kocijančiča torej moti, da je Peterle upošteval samo SSK. Na to je bil opozorjen tudi s strani »posameznih predstavnikov drugih elementov naše manjšine«. Slovensko stranko podpira le manjši del Slovencev v Italiji, saj jih večina voli za »demokratske politične stranke večinskega naroda«. Slednje so namreč omogočile izvolitev slovenskih predstavnikov v senat, v deželni svet in v tržaški pokrajinski svet, SSK pa je na zadnjih volitvah kljub povečanju števila glasov izpadla skoraj iz vseh izvoljenih teles.

Kocijančič tukaj pozablja, da je bil pred časom izglasovan tak volilni zakon, ki narodnim manjšinam praktično onemogoča zastopstvo v izvoljenih telesih. Zakon je šel skozi tudi s pomočjo tistih »demokratskih strank večinskega naroda«, za katere naj bi volil večji del slovenske manjšine. Zaradi tega je SSK pridobila skoraj tisoč novih glasov, ki so zelo verjetno prišli prav iz tistih krogov, ki volijo italijanske levičarske stranke. Lahko rečemo, da je bila to prava nezaupnica do-

sedanji politiki teh strank, zlasti politiki socialistične stranke, ki je dolga leta — zlasti na Tržaškem — sklepala zavezništva z italijanskimi desničarskimi in nacionalističnimi krogi na škodo Slovencev. O slovenskih predstavnikih Demokratične stranke levice pa lahko povemo samo to, da so na tistih mestih, ki jih pač zasedajo, le po mili volji vodstva DSL.

»ITALIJANSKA POLITIČNA STRANKA«

Drugi očitke na račun Peterleta je ta, da je slovenski zunanji minister izročil italijanskemu kolegu spomenico »italijanske politične stranke«. Mimo tega, da je izraz, ki ga za SSK Janez Kocijančič uporablja, nepriimeren, je treba razmisliti, zakaj je do tega dogodka prišlo. SSK se je namreč odločila za internacionalizacijo našega vprašanja, saj desetletja »enotnih delegacij«, ki so romale v Rim, niso obrodila sadov. Stanje v Italiji pa je — posebno v zadnjih časih — tako, da v tem trenutku ni mogoče upati na sogovornika, zlasti v naših krajih ne. Morda bodo italijanski vladni krogi postali pazljivější, ko se bo za naš problem začela zanimati tudi mednarodna javnost.

Vendar problem tiči drugje. Nekaterim pač ne gre, da je SSK v zadnjih časih tako aktivna. Kljub temu da je izpadla iz deželnega in iz pokrajinskih svetov v Trstu in Gorici, deluje s še večjo vnemo in marsikdaj prehiteva ostale komponente naše manjšine v borbi za doseg njenih pravic. (Vprašanje je tudi, ali imajo ostale komponente politično voljo zavzemati se za te pravice.) Od tu svarila proti »tekmovanju« med komponentami, od tu zaskrbljenost zaradi »enostranskih odločitev«, od tu zavzemanje za »enoten« in »usklajen« nastop. Tako zadržanje je prišlo na dan tudi ob priliki manifestacije na Velikem trgu v Trstu, primerov pa je vsekakor nešteto.

Očitno se nekdo boji, da bo izgubil svojo »reprezentativnost« v slovenski manjšini. Prejšnji teden smo v Primorskem dnevniku lahko prebrali poročilo o deželni skupščini slovenskih socialistov v Boljuncu (PDK, 29.7.1993). Tam so slovenski člani PSI med drugim izjavili tudi, da so popolnoma legitimna komponenta, saj sodelujejo »v strukturah javne uprave in v številnih gospodarskih, kulturnih in družbenih organizacijah« (beri v podjetjih, bankah itd. - op.p.). Vprašanje je seveda, ali je to dovolj za legitimnost in reprezentativnost: kaj pa dolgoletna podpora PSI kljub izrazito protislovenski politiki te stranke?

Skratka, levičarskim krogom ne gre v račun, da se SSK ne zmeni več za njihove pomisleke in da gre po svoji poti naprej. S tem jim slovenska stranka v bistvu jemlje tla pod nogami, saj je vrsta vidnih kulturnih in družbenopolitičnih delavcev, ki se imajo za levičarje, stopila v njene vrste. Tako je levičarska komponenta s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo na čelu, ki je pri nas dolga desetletja vedrila in oblačila, prvič prisiljena dohitevati politično stranko, ki sicer nima skoraj

nobenega izvoljenega predstavnika več, katere število volilcev pa se je v zadnjih dveh letih povečalo in ki je aktivna bolj kot kdajkoli prej. Delovanje SSK namreč žanje med slovenskimi volilci vedno več odobravanja, to pa je za nekoga nevarno, saj ni v skladu z njegovo predstavo odnosov v zamejstvu in odnosov med matico in zamejstvom, pa tudi odnosov med večinskimi narodom in manjšino ter med Slovenijo in Italijo.

nl

Zaskrbljujoči rekord v Italiji

To, kar so nekateri predvidevali in s strahom napovedovali, se že uresničuje: Italija ima žalostno svetovno prvenstvo: več upokojenecv kakor zaposlenih delavcev. Praktično velja to, da ima vsak delavec na svoj račun enega upokojenca in del drugega, za katere plačuje prispevke raznim ustanovam.

Konec leta bo v Italiji 15 milijonov upokojenecv, ki bodo za 21 različnih pokojnin (starostno, socialno, invalidsko, vojno itd.) prejeli skupnih 237.000 milijard lir. Zaposlenih delavcev pa je 20 milijonov in 400 tisoč. Ne pozabimo, da vsled odpustov se je njihovo število zmanjšalo za 1.200.000 enot. Leta 1998 bo Italija štela 22 milijonov upokojenecv.

Kako bo država vzdržala v taki situaciji?

Amatova vlada je sicer dvignila upokojitveno starost: za moške na 65 let, za ženske na 60 let starosti. Toda posledice tega »zboljšanja« bodo opazne šele čez leta.

NAŠ UVODNIK

(Ne) vemo za večnost trenutka?

Menda je Pascal nekoč rekel, da vsa človeška nesreča izhaja iz tega, ker ljudje ne znajo mirno obsedeti pri peči ali nekaj takega. Modrost, ki seveda, tako kot vsi takšni miselni sadovi, sega v vse čase. Tudi tiste, ki so ljudem nenehno za petami; preganjajo jih, tako pravijo in pravimo, vse hiti mimo kot v filmu. Velik, svetel, okrogel mesec kdaj pa kdaj, dišeče jutro, vrednote kot poštenost, pomoč, pozdrav in tudi tisto, čemur bi lahko rekli povsem drugače. Včasih zgneteno v nespoznavno gmoto, spet drugič si sledi v čudnem zaporedju in nas preseneti kot velika hudobija ali nenavadna dobrota, da celo za hip obstanemo. Drugače pa... saj je pravzaprav vseeno, če ponekod še vedno natikajo glave na kole, kot so jih prav tam (v isti deželi) že Turki. Tako ali tako smo vse obrnili, morda na glavo, in ne vemo, kam kaj postaviti, kaj čemu nadeti, kateri izmed obrazov je primeren za neki dan in kakšno politično geslo bi najbolje odmevalo v tisti uri. Moški so pozabili na pogum in dano besedo, ženske, patetično, a vendar, odlagajo nežnost in materinsko skrb in odhajajo na vojno. Vedno znova hoče človek ustvariti nov svet in starega kot ponošeno škarpeto odvrže na dno globeli. Poleg tega pa za svoje »kulturnejše« bivanje mimogrede sosedu ukrade zemljo in mu oprta nabhrtnik na rama v imenu starih francoskih (tokrat mu pridejo prav) svobode, enakosti, bratstva; tako trdijo nekateri Srbi, Hrvati in še kdo bi se našel na Balkanu. Drugi pa sedimo in objokujemo krvave televizijske ekrane. Kaos in krize. Daleč je Pascalovo mirno sedenje pri peči in misel Frischovega Homo fabra, tik preden se je poslovil od tod. »Biti na svetu se pravi biti v luči.« Nekje (kakor tisti starec nedavno v Korintu) moraš priganjati svojega osla, to je pač naš poklic - predvsem pa moraš vztrajati v luči, v veselju (kakor najin otrok, ko je prepeval), dobro vedoč, da ugašaš v luči nad bodičevjem, asfaltom in morjem, vztrajati v času oziroma v večnosti trenutka. Mi pa vse pre pogosto ne vemo ne za luč ne za starca in njegovega osla v Korintu, za vztrajanje, bodičevje in asfalt, ne za večnost trenutka. Toda kljub vsemu jutri je nov dan!

Alenka Juvan

KATOLIŠKI GLAS izide še prihodnji četrtek, 12. avgusta, na kar ga ne bo zaradi dopusta v tiskarni do 2. septembra.

Približajmo se mlademu človeku in bomo ugotovili, koliko je takih, ki resno mislijo, ki zrelo gredo naproti svojemu življenju z nasmehom, a tudi z odgovornostjo.

Odgovornost Cerkve za vzgojo in izobraževanje

Izjava Slovenske škofovske konference o nacionalnem programu vzgoje in izobraževanja

V tem času se pripravlja nacionalni program vzgoje in izobraževanja, ki bo gotovo povzema temeljna načela vzgoje in izobraževanja v naši mladi državi. S tem bo odločilno vplival na vse, kar se bo na tem področju dogajalo v bližnji, pa tudi daljnji prihodnosti. Verjetno ni mogoče precejšnje njegovega pomena, saj je od primerne vzgoje in izobraževanja naša prihodnost usodno odvisna.

Ravno zato pa tudi ni mogoče, da bi tako pomemben dokument za celoten narod in državo obravnavala in izdelovala samo ena omejena skupina ljudi s samo enega nazorskega zornega kota. Vzgoja in izobraževanje imata za celotno narodno in državno skupnost tako velike posledice, da morajo odgovornost zanjo prevzeti vsi, ki imajo na tem tako pomembnem področju znanje, izkušnje in preverjene zasluge. Slovenska škofovska konferenca izjavlja, da je tudi katoliška Cerkve eden izmed tistih odločilnih vzgojnih in izobraževalnih dejavnikov, katere izkušnje, izročilo in zasluge so za naš narod tako nesporne, da upravičeno pričakuje, da ji bo kot enakopravnemu sogovorniku omogočeno prevzeti svoj del odgovornosti za slovenski nacionalni program vzgoje in izobraževanja.

Alojzij Šuštar
ljubljski nadškof in metropolit

Kaj pišejo drugi

Prekrat ali spreobrnjenje?

V tako začrtani okvir (poudarek na osebnem spreobrnjenju pri urešičevanju družbenih sprememb, krščanski realizem, obsodba moralnega relativizma) se vključuje cela vrsta bolj specifičnih, a zato ničmanj globokih spoznanj in razmislekov, izhajajočih iz krščanskega socialnega nauka. Avtor, dr. Marko Kremžar, mislec in viden politični predstavnik povojne slovenske emigracije, precej na široko razpravlja o ekonomiji po meri človeka: če se po eni strani odločno zavzema za tržno gospodarstvo, po drugi strani opozarja, da se le-to lahko razvija v okviru, v katerem vladata red in pravičnost. Osnova slehernega gospodarstva mora biti odgovornost. Brez odgovornega odnosa niti trg ne more opravljati svoje vloge, ogrožena pa je tudi svoboda sama.

Precej prostora posveča dr. Kremžar tudi medvojnemu dogajanju na Slovenskem ter spodbija tezo, po kateri bi bili za medvojna grozodejstva krivi vsi v enaki meri. Ljubezen do resnice nas obvezuje, trdi avtor, da povemo, da je s pobijanjem nedolžnih pričela komunistična partija, kar pa je sledilo, je bila posledica tega začetnega hudodelstva.

V uvodni besedi teolog in filozof Anton Stres izpostavlja dve točki, ki se mu zdita za Kremžarjevo misel bistveni, in sicer da je med moralno doslednostjo in gospodarsko strokovnostjo neka globoka povezanost, o kateri se površnim aktivistom niti sanja ne, in drugič, da ima prvo in odločilno mesto v slehernem govorjenju o družbi človek kot enkratna in neponovljiva oseba.

Knjiga *Prekrat in spreobrnjenje* je napisana tehtno in globoko, obenem pa poljudno. Njena vsebina ni vezana na neke specifične družbene razmere. Kljub temu pa bi prav danes in v današnjih razmerah marsikomu utegnili pomagati do jasnejše podobe o družbenem dogajanju. Predvsem bi utegnili utrditi spoznanje, da prehod iz starega na novo še ni nobeno jamstvo, da bo življenje po novem lepše in bolj vredno človeka. Danes se npr. v Italiji z lahkoto uveljavljajo demagogi zgolj z besedo

»novo«. Ljudje jim nasedajo, ker se ne vprašujejo po vsebini tega »novega«.

Knjiga *Prekrat in spreobrnjenje* nazorno dokazuje, da brez globlje idejne in moralne preosnove človeštvo še nikoli ni resnično napredovalo. Tudi zato predstavlja knjiga nedvomno zanimivo in priporočljivo branje.

T.S.
Mladika št. 5/6

Uvodnik *Mladike* št. 5/6 je posvečen negotovosti, ki vlada tako v Italiji kot v Sloveniji in ki je zajela tudi našo manjšino, tako da smo še bolj neenotni in razcepljeni kot prej. Namesto običajnega intervjuja Slovenci za danes je Zora Tavčar tokrat prispevala odlomek iz spominov pokojnega kulturnega delavca iz Argentine dr. Vinka Brumna. Sledi ji novela Milojke Žižmond-Kofol Dvojina, nato pa rubrika Iz arhivov in predalov, ki je tokrat posvečena anonimnemu poročilu o stanju v Kanalski dolini julija 1945. Zatem najdemo prispevek Janka Ježa o zadnji znanstvenokritični izdaji Brižinskih spomenikov. Za rubriko Tisk od Triglava do Andov je Zora Tavčar tokrat prispevala poročilo o reviji Ave Maria iz Lemonta v ZDA, Martin Jevnikar pa je napisal spominski članek o pred kratkim umrlem kulturnem delavcu Nikolaju Jeločniku (avtorju knjige Stalinistična revolucija na Slovenskem) iz Argentine. Med drugim je bil pokojnik pred časom sam gost *Mladikine* rubrike Slovenci za danes. Sledi nekaj literarnih ocen, zopet izpod peresa Martina Jevnikarja.

Seveda so tudi v tej številki prisotne še druge običajne *Mladikine* rubrike (Mogoče vas bi zanimalo vedeti, da... Pod črto, Antena itd.), objavljenih pa je tudi več pesmi Vladimirja Kosa in Francke Dular iz cikla Roške pesmi.

Tudi tokrat je urednikom in soledavcem *Mladikine* mladinske priloge Rast uspelo zbrati gradivo za osem bogatih strani. Med prispevki naj omenimo samo intervju s tajnikom SSK Ivom Jevnikarjem, ki ga je prispevala Neva Zaghet, kratek opis zgodovine poljskih Židov Nadje Roncelli in zaključek razprave Andreja Maverja o Borisu Pahorju in kritiki. (nl)

Smrt kardinala Guida del Mestrija

V ponedeljek, 2. avgusta, je v Hospital st. Theresian v Nürnbergu umrl kardinal Guido del Mestri, ki je dolgo let deloval v vatikanski diplomaciji.

Bil je sin goriške plemiške družine, ki se je začasno preselila v Banja Luko, kjer se je rodil 13. januarja 1911. Študije je opravil v Rimu, kjer je 11. aprila 1936 bil posvečen za duhovnika v Lateranski baziliki. Goriški nadškof Margotti ga je napolnil na Papeško akademijo v Rimu in mu s tem odprl pot v diplomatsko službo. Najprej je deloval kot odpravnik poslov v Romuniji, a ga je komunistični režim kmalu izgnal. Zatekel se je v Rim, kjer so mu poverili mesto apostolskega delegata v Keniji. V Nairobiju je 31. decembra 1961 bil posvečen v škofa. Deloval je še v Mehiki, Kanadi, nato v Nemčiji kot apostolski nuncij. Več let je bival v Gorici in že 75-leten pričakoval zasluzeni pokoj. A namesto počitka je moral ponovno poprijeti za delo, tokrat kot apostolski nuncij v Romuniji po padcu režima. Kot prvi goriški duhovnik je 28. junija 1991 postal kardinal, za kar so se najbolj veselili v Medeji, rojstnem kraju njegove družine.

Pogreb bo v nedeljo, 8. avgusta, v cerkvi sv. Antona na Medejskem vrhu.

Praznovanje Marijinega Vnebovzetja v Strunjanu

V soboto, 14. avgusta, ob 19. uri: slovesna maša, ki jo bo vodil koprski škof msgr. Metod Pirih. Po maši procesija z lučkami in kipom Matere božje do križa nad morjem. Pel bo moški pevski zbor Pergola. Vabljeni tudi narodne noše. Sledila bo molitvena noč.

V nedeljo, 15. avgusta: sv. maša ob 7. uri (z ljudskim petjem) in ob 10. uri; sv. maši za italijanske vernike ob 8.30 (pel bo pevski zbor italijanske skupnosti iz Pirana) in ob 11.30. Ob 17. uri bo maševal novomašnik p. Paskal Gorjup. Pel bo pevski zbor Pergola. Po maši sledijo litanije Matere božje.

Verska skupina iz Strunjana

Praznovanje Marijinega Vnebovzetja na Vzročku

Kot vsako leto se bo zbralo 15. avgusta iz vseh okoliških župnij in s Tržaškega veliko število vernikov v tem idiličnem samotnem kraju za vsakoletno duhovno srečanje. Po sv. maši ob 17. uri se bo odvijala procesija v bližini cerkvice ob izviru Rižane.

Na Vzročku je vedno lepo in prijetno

Gradišca nad Črnotičmi

V Gradišci nad Črnotičmi bo po tridesetih letih v nedeljo, 8. avgusta, ob 17. uri shod s sveto mašo ob prazniku sv. Marije Snežne.

Prav je, da poromamo po stari navadi k tej nekdanji romarski cerkvi.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

**Sv. Sikst II. in
sv. Lovrenc**

Sikst II. je bil izvoljen za papeža leta 257, a ni vladal niti eno leto. Njegov spomin in spomin svetega Lovrenca, ki je bil njegov diakon, počasti Cerkev v prvi mašni evharistični molitvi, ko izgovori njuni imeni pred povzdigovanjem. Cerkev časti oba kot mučenca.

Praznik svetega Siksta II. je 7. avgusta, praznik svetega Lovrenca pa 10. avgusta. Ta praznik, ki ga je Cerkev obhajala 10. avgusta že pred letom 354, je bil za praznikom sv. Petra in Pavla največji v stari rimski liturgiji.

Papež Sikst II. je mladega Lovrenca sprejel med sedmerico diakonov rimske Cerkve in ga postavil za prvega med njimi. Lovrenc je papežu stregel pri maši, vestno upravljal cerkveno premoženje in skrbel za ubožce. Bili so časi preganjanja in papež se je skrival, Lovrenc je skrbel za zvezo med papežem in verniki, med jetniki in njihovimi sorodniki. Diakon je opozarjal na nevarnosti, tolažil in pomagal, kjer je bilo treba.

Cesar je ukazal, naj papeža primejo in ga usmrtijo. To se je tudi zgo-

dilo. Ista usoda je čakala tudi Lovrenca.

Rimski načelnik Hipolit, ki je slišal, da ima Cerkev velike zaklade in jih upravlja Lovrenc, je le-tega poklical predse in zahteval od njega, da mu jih izroči. Lovrenc mu je odgovoril: »Res, Cerkev je bogata, niti cesar nima toliko dragocenih zakladov. Daj mi nekaj dni odloga, pa ti jih prinesem.« Hipolit ga je za tri dni pustil na svobodo. Tretji dan je Lovrenc zbral ubožce, vdove in sirote, jih peljal pred sodnika in rekel: »Glej, to so zakladi naše Cerkve.« Hipolita je to tako raztogotilo, da je ukazal Lovrenca mučiti in ga prisiliti k odpadu od vere. Lovrenc pa je v vseh mukah ostal stanovit. Naposled so vsega ranjenega položili na razbeljen raženj in živega pekli. Bil je 10. avgusta 258. Njegov grob je v cerkvi S. Lorenzo fuori le mura pri rimskem pokopališču.

Med zgodnjimi krščanskimi mučenci sta tako Cerkev na Zahodu kakor na Vzhodu zelo častili sv. Lovrenca. Pri nas sedaj v Šklednju.

I.šk.

Knjižica o stari cerkvi

Sv. Ivana (Trst)

Pred nekaj več kot letom dni, torej junija 1992, je izšla drobna publikacija o zgodovini starodavne cerkvice sv. Ivana in Pelagija. Knjižico je napisala Laura Ruaro Roseri ob priliki zaključka obnovitvenih del, ki so se bila pričela julija 1987, končala pa kot že rečeno junija lani. 24. tistega meseca je namreč škof Bellomi slovesno mazilil in blagoslovil prenovljeni oltar. Točno leto dni pozneje, torej na vigilijo sv. Ivana 24. junija letos, so knjižico, ki je izšla v 2.000 izvodih (1.000 v slovensščini in prav toliko v italijanščini), predstavili občinstvu.

Prve vesti o cerkvi, ki je bila na začetku posvečena le sv. Pelagiju, segajo v leto 1338. Bajje je bila zgrajena na ruševinah poganskega svetišča. Posvetitev sv. Janezu Krstniku sega krepko v poznejši čas, točneje v polovico 17. stoletja. Ni izključeno, da so se v določenem obdobju cerkvice posluževali tudi člani nekaterih viteških redov ter številni romarji. Služila pa je predvsem verskim potrebam krajevnega slovenskega prebivalstva, in to do leta 1858, ko je bila dokončana sedanja župnijska cerkev sv. Ivana. Cerkvico so v teku njene zgodovine večkrat popravili in obnovili, predvsem potem ko so svetoivanski verniki dobili novo cerkev in je stara začela propadati. Zadnja obnovitvena dela pa so, kot že rečeno, trajala od leta 1987 do leta 1992.

Stara cerkva sv. Ivana in Pelagija ima velik pomen predvsem za svetoivansko slovensko versko skupnost. Vsako leto se tu na vigilijo sv. Ivana daruje sv. maša, v zadnjih letih pa je v njej tudi slovenska polnočnica, katere se ne udeležijo samo Svetoivančani, ampak tudi številni slovenski verniki iz drugih predelov Trsta. Zadnje čase, zlasti po konča-

nih obnovitvenih delih, uporabljajo cerkvico tudi italijanski verniki, zaradi njene sugestivnosti pa jo veliko parov izbere za kraj svoje poroke. (Podobno kot na Repentabru torej!)

Vrnimo se h knjižici. Slednja noče biti nobeno zgodovinsko delo, je le priložnostna publikacija, do katere je prišlo na pobudo svetoivanskega župnika Fortunata Giannija Giursija. Avtorica bi lahko po mnenju mnogih dala večji poudarek slovenski prisotnosti v teh krajih, čeprav je sploh ne zamolčuje, nasprotno. Sicer ne moremo pričakovati od tako drobne publikacije širšega obravnavanja zgodovine in običajev Slovencev pri Sv. Ivanu. Za to bi bila potrebna obsežnejša zgodovinska razprava. Navsezadnje je prav v uvodnem zapisu župnika Giursija že v prvem odstavku dan poudarek na povezavo cerkvice z življenjem in običaji krajevnega slovenskega skupnosti.

MAŠA NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavniku:
ob 8. in 16. uri.

Škof Pavao Zanić se je odpovedal škofiji Mostar

Vatikanski list L'Osservatore Romano prinaša novico, da se je škof Pavao Zanić zaradi starostne meje 75 let odpovedal pastirski službi v škofiji Mostar-Duvno in pridruženima Trebinje-Mrkan. Sveti oče je odpoved sprejel. Škofu Zaniću nasledil njegov dosedanji škof pomočnik Ratko Perić. Smemo upati, da se bodo zboljšali odnosi s frančiškani v Medjugorju, ki so bili v preteklosti zelo napeti.

Odprto pismo predsednici SSO Mariji Ferletič

Beneški Slovenci smo iz Vašega poročila na občnem zboru Sveta slovenskih organizacij izvedeli, da je »položaj v Benečiji zavožen« in da bo treba »postavljati na noge vse od začetka«. Ta »novica« nas je nemalo presenetila, saj smo bili do sedaj pripricani, da smo sicer slovensko kulturno življenje tu pri nas začeli objuati iz drugačnih izhodišč kot na Tržaškem in Goriškem in da smo res morali marsikaj postaviti na noge od začetka, a da smo vendarle to naše podhranjeno dete zredili, da si je utrdilo kosti in dobilo nekaj mesa. Za maščobo pod kožo je bilo hrane premalo, je pa zato naš paglavec zdaj gibčen in nagel in noge ga kar dobro nesejo, včasih še bolje kot njegove bolj rejene vrstnike.

Od konca šestdesetih let, ko smo imeli eno samo društvo in en sam štirinajstodnevnik, je bila namreč opravljena kar lepa pot: zborovska in gledališka dejavnost, ki se je na pobudo Rina Markiča in Marja Lavrenčiča pričela v društvu »Rečan« in ki je našla, ko se je razširila in deloma specializirala, svoj izraz tudi na prireditvah, kot so Srečanje med sosednjimi narodi na Kamenici, Dan emigranta ali Senjam beneške pisni; številne pobude za mladino in otroke (natečaj »Moja vas«, letovanje »Mlada brieza«); izdajanje dveh časopisov (Novi Matajur in Dom) in

vrste občasnih publikacij (mladinska literatura, beletristika, zgodovina, jezikoslovje, umetnostna zgodovina, družboslovje); delovanje drugih kulturnih skupin - od Kanalske doline do Režije, Tera in Nadiže - in specifičnih organizacij, kot je Zveza slovenskih izseljencev, ki je zrasla na pobudo delavcev slovenske Benečije; razstavna dejavnost; tečajji slovenskega jezika, ne nazadnje pa tudi dvojezično šolsko središče v Špetru in ob njem glasbena šola. Ob vse bogatejši kulturni dejavnosti beležimo zlasti po potresu leta 1976 občutne napore za gospodarsko okrepitev naše skupnosti. Vse to se je ne brez trudov in naporov dovolj trdno zakoreninilo v okolje, med beneške ljudi, in ima tudi svoje širše učinke, saj gre za dejavnosti, ki so pokazale kontinuiteto in imajo nemajhne razvojne možnosti. Vpliv vsega tega se kaže tudi v političnem življenju, ki se sicer polagoma odpira sprejemanju slovenske prisotnosti kot samoumevne in obogatitvene komponente javnega življenja. Tako v preteklosti kot danes smo znali in znamo Slovenci na Videmskem pozabiti na tisto, kar nas ločuje, in izpostaviti tisto, kar nam je skupnega, vsakokrat, ko je to potrebno. Brez nadutosti lahko trdimo, da smo v vseh teh letih, ko smo se spopadali z nacionalizmom in nepriznavanjem

naše skupnosti, znali ustvariti akcijsko enotnost v naših vrstah in skupno nastopati glede vseh za našo skupnost bistvenih vprašanj, in to v veliko večji meri kot naši rojaki na Tržaškem in Goriškem. S tem pa smo se tudi dejansko osredotočili na nacionalne programe in prerasli ideološko-politične opredelitve. Vse skozi smo ravnali kot organizacija civilne družbe in puščali pred vrati ideološke in strankarske opredelitve posameznikov.

Tudi naši odnosi s strankami so vseskozi temeljili na preverjanju njihovih stališč do naše narodnostne skupnosti kot take; do njih smo se vedno postavljali kot samostojen subjekt. Zgodovinsko se naši ljudje pretežno opredeljujejo za vsedrjavne stranke, zato pa volilnih rezultatov pri nas ne moremo ocenjevati z istimi merili kot na Tržaškem in Goriškem; ne nazadnje moramo pri oceni upoštevati tudi dejansko prisotnost strank, njihova izražena stališča in izbire ter njihovo dejavnost v našem okolju.

Delovanje, s katerim se danes v Benečiji lahko ponašamo, je zraslo ob sodelovanju in podpori matice in celotne manjšine. Zlasti je stala slovenskim organizacijam ob strani Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Vendar je večina naših društev avtonomna in ni vezana na eno ali drugo

krovno organizacijo. Ostaja pa še cela vrsta področij, ki jih naša organiziranost še ne pokriva in kjer bi lahko prišlo do novih oblik združevanja pripadnikov naše skupnosti.

Naši beneški kmetje znajo povedati, da je pred vsako žetvijo potrebna setev in še prej oranje trde ledine. Mi smo beneško zemljo z ljubeznijo več let obdelovali in se trudili, da iz nje nekaj požene. Danes lahko že uživamo ob trdih sadovih, ki so včasih kisli pa vendar naši. Večkrat smo imeli priložnost ugotoviti in se z našimi kmetovalci strinjati, ko so se jezili na goriškega ali tržaškega turista, ki se je ob nedeljah prikradel v naše vasi in si nabral vrečko ali več dobrega kostanja. Prav gotovo ni bil to način valorizacije in pomoči našemu prostoru.

Menimo, da je potrebno večje sodelovanje in večja strpnost med vsemi komponentami naše manjšine, da se morebitni nesporazumi in neskladja lahko rešujejo v dialogu, predvsem pa, da je potrebno strniti naše sile okrog temeljnih vprašanj našega nacionalnega obstoja in razvoja. Eno od teh je gotovo izdelava skupnega predloga zaščitnega zakona, ki mora biti odraz naše sposobnosti dela v skupno korist in s katerim ne gre odlašati.

Del »zavoženih« Slovencev

Kdo je zavožen...

V iskanju polemike marsikdaj zadostuje, da nekdo iztrga iz obsežnejšega besedila le delček in na tem gradi vse svoje mdrovanje. Vzeti stavek iz konteksta in nato na njem postaviti grad iz peska: kaj je laže! Že znan srednjeveški filozof je zapisal, da »auctoritas cereum habet nasum«, z avtoriteto lahko obračaš v vsako smer (da ti le koristi) in jo lahko modeliraš kot vosek. Tako v našem primeru...

Vendar gre tu za pojem »zavoženosti«. Iz daljšega odprtega pisma predsednici Sveta slovenskih organizacij so dobro znani podpisniki, v objavi neznani (nekateri so bili na žalost gotovo tudi po svoje »zavoženi«...) vzeli del širšega stavka iz poročila na zadnjem občnem zboru SSO v Devinu. Tam se med drugim bere naslednje: »Položaj v Benečiji je zavožen in tam se bo rešila le peščica intelektualno zavzetih ljudi, ki bodo morali postavljati na noge vse od začetka. Razvoj pri nas gre - sicer mnogo bolj počasi - a vendarle v isto smer... V bojazni pred nacionalizmom se uveljavlja medla nacionalna politika, ki nam počasi spodjeda tudi identiteto. Če se ne bo-

mo tega zavedeli in pravočasno ukrepali tudi s pomočjo matice, bomo kmalu imeli med sabo novo kategorijo manjšinca, ki bo sicer ohranjal slovenske tradicije, mislil, govoril in čustvoval pa bo italijansko... Naš skupni interes pa gotovo ni imeti tako manjšinsko skupnost. Zato bo treba spraviti glave skupaj, pozabiti na razprtije in si izmisliti novo obrambno strategijo.« Nato se omenjajo razni zaviralni elementi, ki so posledica preteklosti v naši manjšinski dialektiki.

Kot je torej jasno razvidno, gre za razmišljanje o naši skupni politiki v celi deželi ter za iskanje novih strategij. In to gotovo ne pomeni zaničanje vsega, kar je danes v Benečiji - in hvala Bogu, da je. Gre pa za kritično oceno tega, kar danes imamo, in iskanje objektivnejših in primernejših rešitev za bodočnost. V tem okviru lahko tudi govorimo o »zavoženosti«, kar pa bi lahko veljalo v marsičem za širšo manjšinsko politiko, tudi do včeraj skoraj obvezno vključevanje v italijanske levičarske stranke, enostransko poročanje, preferencialni odnos do nekaterih organizacij.

Vse to, dragi javnosti »neznani« dopisniki odprtega pisma pomeni resnično zavoženo dosedanjo politiko tudi v Beneški Sloveniji oz. v videmski pokrajini sploh! Vse drugo je napihnjeno ter izumetničeno besedičenje, ki nikamor ne pripelje. In tudi »za maščobo pod kožo« bo lahko kaj več prostora, da bo »ta naš paglavec zdaj gibčen in nagel... z »bolj rejenimi vrstniki« ali brez njih...!

In končno: zavoženost pomeni tudi hegemonistično oz. monopolistično miselnost, ki marsikje še prevladuje, saj do danes še ni zatonila. Morajo se je otresti predvsem vsi tisti, ki so dejansko skozi desetletja in desetletja zavezili s prave poti naše narodne politike. Zato si lahko želimo le, da bi spet našli pravo pot, ki vodi v zdravo in konstruktivno prihodnost vse naše skupnosti, tiste skupne orientacijske točke, preko katerih - da parafraziramo pesnika v sicer marsikdaj prozaični stvarnosti - »skoznje v svobodo gre, skoznje v bodočnost gre cesta...«.

Vodstvo SSO

Katoliški glas dobite v Sloveniji:

Ljubljana: na Mačkovi 6
Maribor: ul. V. Kraigerja 2
Nova Gorica: v cerkvi Kristusa Odrešenika

Šola tretjega tisočletja (Motto študijskih dni Drage mladih)

Draga mladih je po zgledu že tradicionalnih študijskih dnevov Drage, ki jih vsako leto, ob koncu poletja, prireja Društvo slovenskih izobražencev, srečanje za mlade iz zamejstva, Slovenije in zdomstva. Na Dragi mladih se zvrstijo predavanja, okrogle mize, kulturne in družbene točke. Tudi letos bo ta velika mladinska prireditev potekala v parku Finžgarjevega doma oz. Marijanišča na Opčinah (Narodna ulica, 89), in sicer od četrтка, 2. sept., do sobote, 4. septembra.

Vsaka Draga mladih poteka pod določenim geslom. To pomeni, da predavanja oz. okrogle mize povezuje neka rdeča nit, ki osmisli celotne študijske dneve in nakazuje njihovo vsebino in cilj. Vsako leto si program za študijske dneve zamisli skupina iz druge pokrajine: mariborska mladina (člani Združenja katoliških študentov Amos), ki si je zamislila program letošnjega srečanja, je izbrala motto »Šola tretjega tisočletja«.

Delovna srečanja bodo tri. Na enem izmed njih se bo rektor Ljubljanske univerze, dr. Miha Tišler, dotaknil problema avtonomnosti in univerzalnosti univerze. Predavanje bo zanimivo in aktualno bodisi za mladino iz Slovenije, ki si zaradi prehoda iz socialističnega režima še gradi in ustvarja tudi nov univerzitetni sistem, bodisi za mlade iz zamejstva, saj predvsem v Italiji že več let prihaja do občasnih študentskih kontestacij, še posebej takrat, ko se govori o reformi univerze. Morda bo tu priložnost tudi za to, da študentje tržaškega Inštituta za slovansko filologijo obvestijo širšo javnost o hudih problemih, s katerimi se morajo zadnje čase soočati.

Letošnja okrogla miza pa bo posvečena šolski problematiki. Gostje na njej, in sicer prof. Alenka Žerovnik, višja raziskovalna sodelavka na Pedagoškem inštitutu Ljubljanske univerze, ga. mag. Marta Ivašič, profesorica na tržaškem Klasičnem liceju, in mlada laična teologinja, gdč. Alenka Šverc, ki se trenutno posveča študiju mladinske pastorale na Papeški univerzi v Rimu, bodo podale svoj pogled na nekatera ključna vprašanja v zvezi s šolstvom. Tako je npr. vprašanje, v kolikšni meri mora biti šola izobraževalna, v kolikšni pa vzgojna ustanova. Kakšno vlogo ima šola v zamejstvu? Kakšna je bila šola v socialistični Sloveniji in kakšna hoče postati danes? Kakšno mesto ima verouk v šoli? Kako naj se šola prilagaja novemu času, novim izzivom in novemu tipu komunikacije? Skratka, kakšna je in bo šola III. tisočletja?

Predavanje, ki bo zgoraj omenjenima srečanjema

dalo splošnejši okvir, bo poglobilo Problem komunikacije v postmoderni družbi, ki je vsekakor drugačna od komunikacije, ki je oblikovala človeka v prvi polovici 20. stoletja. Danes hitri razvoj informatike, elektronskih medijev in telekomunikacije kaže na to, da bo človek prihodnjega stoletja drugače vzgojen, da bo znal drugače reagirati na stimulacije zunanjega sveta. To tematiko, ki je zelo aktualna, o kateri pa še nimamo veliko znanstvenega znanja, bo osvetlil mag. Tone Levstek z Dunaja.

Prav mag. Levsteka smo zaprosili za kratek razgovor, da bi nam povedal kaj o sebi in nam malo bolje predstavil temo, ki jo bo razvil na letošnji Dragi mladih.

Bi se lahko predstavili in povedali, kdaj in kako ste se začeli ukvarjati s problemom komunikacije in sredstev javnega obveščanja?

Rojen sem v Dolenji vasi pri Ribnici. Sem laični magister teologije, študiral pa sem v Ljubljani, Rimu in Jeruzalemu. Trenutno živim na Dunaju, kjer sem direktor študentkega doma in hotela Korotan in predsednik slovenskega kulturnega društva. S problemom komunikacije sem se ukvarjal tako praktično kot teoretično. V svoji drugi diplomski nalogi sem namreč obravnaval prav temo Pričevanja. Mediji so danes seveda zelo važno sredstvo tudi za oznanjevanje in za pričevanje.

Bi nam lahko že vnaprej kaj povedali o temi, ki jo boste razvili na Dragi mladih?

Sredstva javnega obveščanja postajajo danes vedno bolj kompleksen pojav. Učinki, ki jih povzročajo današnji mass-media, so ravno tako vedno bolj nepredvidljivi. To je torej problem komunikacije. Iz t.i. pisne kulture, ki je trajala približno dva tisoč let, prehajamo v novo dobo, ko ima veliko novih medijev izredno močan vpliv na ljudi. Med temi sta morda najvažnejša film-televizija oz. živa slika ter computer. Razkorak med ciljem teh medijev in med njihovimi dejanskimi učinki je čedalje večji, zato pa postaja obvladovanje medijev zelo nujno. Na pastoralnem področju vodi vse to še do drugih specifičnih problemov. Tudi v tem smislu bom razvil svoje predavanje na Dragi mladih.

Vsi mladi, ki bi se radi udeležili celotnega programa Drage mladih, se lahko prijavijo na naslov: MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE, ul. Donizetti, 3, 34100 - Trst (tel. št. 370846).

Breda Susič

Finžgarjev dom na Opčinah, sedež Drage mladih

Lurški romarji so se vrnili

Goriški lurški romarji so se v soboto srečno vrnili domov. Z bolniki in zdravimi se je romanja udeležilo okrog 500 oseb. Romanje je vodil nadškof A.V. Bommarco skupaj z več duhovniki, zdravniki in bolniškimi sestrami. Slovenska skupina je štela okrog 40 oseb, z njimi je bil msgr. Fr. Močnik. Zadnji dan so imeli sv. mašo v stranski kapeli bazilike Rožnega venca. Vsak večer se je pri procesiji z lučkami glasila tudi prošnja v slovenskem jeziku in tudi v drugih slovanskih jezikih, ker so bili navzoči romarji Čehi, Poljaki, Hrvati. Tudi drugih romarjev iz vsega sveta je bilo izredno veliko, tako da so se narodne skupine le težko zvrstile za mašo pri votlini. Goriški romarji so prišli samo enkrat na vrsto s svojim škofom in duhovniki.

Pot je bila sicer dolga, 24 ur trajajoča, toda na vlakcu je bilo za vse preskrbljeno, za bolne in zdrave. Imeli so skupno kuhinjo in tudi sv. mašo tja in nazaj grede. Romanja z UNITALSI so res posebno doživljene za vse udeležence, tudi za slovenske, posebno če imajo s seboj svojega duhovnika, kot se dogaja zadnja leta, ko jih spremlja dr. Močnik.

Zgoniška cerkev in zvonik

Začela se je obnova zgoniške cerkve. Pred poletnimi počitnicami so že obnovili in prekrili cerkev, proti koncu meseca bodo začeli z ometom in prenovo zvonika. Delo smo začeli s podporo dobrotnikov in deželnega posojila. Vsi, ki bi radi pomagali, naj svoj dar izročijo župniku J. Markuži ali Upravi našega tednika.

Rodik

Spomin na Ljubko Šorli v nedeljo, 1. 8. 1993

Ob osmini praznika blagoslovitve zvonov v Rodiku so se sorodniki in prijatelji goriške pesnice Ljubke Šorli zbrali pri spominski maši, ki jo je daroval rodiški župnik Lojze Kržišnik, ki odhaja na novo službeno mesto v Markovec pri Koprju. Gospod župnik je v nedeljski homiliji učinkovito razložil evangeljsko priliko, kako je Gospod nahranil več tisoč mož. Vzpodbujal je vernike k zupanju v božjo previdnost tudi v današnjem vsega dobrega lačnem svetu. Domači zbor je pod vodstvom Edija Raceta izvajal Vrabčeve skladbe, pri orglah pa je zbor spremljal pokojnični sin Andrej.

Po maši so se prijatelji poklonili še spominu skladatelja Ubalda Vrab-

ca na farnem pokopališču, kjer je rajni našel svoj večni mir.

Tako smo se tudi v tem idiličnem kraju ob čudoviti melodiji novih zvonov dostojno poklonili pomembnemu ustvarjalcema slovenske zamejske kulture.

Praznik vaškega patrona sv. Lovrenca na Vrhu

V nedeljo, 8. avgusta 1993, ob 10. uri bo v cerkvi sv. Lovrenca na Vrhu sv. maša s procesijo. Pela bosta ženski in otroški pevski zbor. Pritrkovali bodo sovodenjski in rupensko-pečanski farani. Po maši bo sledila družabnost.

Vabljeni vsi Vrhovci, vrhovski izseljenci in drugi.

Letošnje romanje na Barbano

Kot je bilo že najavljeno, bo v ponedeljek, 6. septembra, vsakoletno skupno romanje Slovencev iz Goriške in Tržaške v Marijino svetišče na Barbano. Na to romanje vabimo tudi naše rojake iz videmske nadškofije, zlasti zato, da bi skupno goreče prosili Marijo za duhovne poklice, ki jih vsi zamejski Slovenci nimamo, a jih tako nujno potrebujemo.

Vprašanja Beneške Slovenije na seji SSO

Na goriškem sedežu SSO je bila v sredo, 28. julija 1993, seja izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij, ki ji je predsedovala Marija Ferletič. Prisoten je bil tudi predstavnik nadzornega odbora. Na dnevnem redu se je bila vrsta tekočih problemov, ki jih mora osrednja organizacija sproti obravnavati. Začel se je širši pogovor o vprašanih Beneške Slovenije in Kanalske doline, ki pa se bodo poglobila v prihodnjih dneh na razširjeni seji odbora v Beneški Sloveniji. O vsem tem je posebej poročal podpredsenik za videmsko pokrajino Riccardo Rutar, v razpravo pa so posegli v glavnem vsi člani odbora. Nadalje se je izvršni odbor SSO zaustavil ob zadevah v zvezi z občnim zborom Društva Slovensko gledališče, ki prav tako odpira razne probleme in možnosti nadaljnjega razvoja v našem kulturnem prostoru, posebno na Tržaškem.

Odbor je nato razpravljal o bližnjem obisku argentinskih slovenskih maturantov na Tržaškem oz. Goriškem. S tem se nadaljuje že pred leti začeta tradicija poletnih obiskov naših mladih izseljencev, ki obiščejo tako Slovenijo kot tudi zamejstvo in s tem pobilže spoznavajo slovenske

Pevma

Kot je že večletna tradicija, so tudi letos na pobudo rajonskega sveta za Pevma, Oslavje in Štmaver pripravili kulturni in družabni večer, da bi tako proslavili praznik vaške začetnice sv. Ane.

Večer, ki se je odvijal v soboto, 31. julija, na dvorišču osnovne šole v Pevmi, je priklical lepo število vaščanov in prijateljev, ki so z zanimanjem sledili pestremu programu. Najprej se je občinstvu predstavil pevski zbor iz Štmavra, ki je pod vodstvom Gabrijela Devetaka zapel nekaj narodnih pesmi, sledila je rock skupina Mozaik 5, ki je žela veliko odobravanj za izvajanje prijetnih motivov iz šestdesetih let. Večer pa je zaključil nastop gledališke skupine Oder 90, ki je predstavila za to priložnost nalašč pripravljeno šaloi-gro Idealna tašča. Vsi mladi nastopajoči so lepo podali svoje vloge, najsibo Katja Sfiligoj in Jan Leopoli kot mlad par, Marlenka Žerjal v vlogi služkinje in ne nazadnje Tamera Kosič kot idealna tašča. Za funkcionalno in lepo sceno je poskrbel Herman Kosič, kostumi in maske so bili delo Snežice Černic, režija pa je bila zaupana Franku Žerjalu. Zadolgovno občinstvo se je ob pesmi in dobri kapljici zadržalo še dolgo v noč.

60 let slovenske revije v Argentini

Okrog leta 1930 je bila v Italiji velika gospodarska kriza in številni Primorci so se začeli izseljevati v Argentino; tam je našlo delo in drugo domovino nad 20 tisoč naših ljudi. Pa so mislili tudi na njih kulturne potrebe in v ta namen začeli izdajati Slovenski list. Zgodilo se je, da je prišel med nje ljubljanski duhovnik Anton Merkun kot dušni pastir; a je kmalu razočaran odšel. Toda že leta 1930 je prišel za njim drug ljubljanski duhovnik, Jože Kastelic. Ta se je kmalu vživel v tamkajšnje razmere in začel misliti na duhovne potrebe izseljencev. Zanje je zasnoval revijo Duhovno življenje in jo začel izdajati v zvezi s Slovenskim listom leta 1933, torej pred 60 leti. Toda že po enem letu se je Kastelic odločil in začel izdajati revijo v lastni režiji. Tako izhaja še danes in torej obhaja biserni jubilej.

Leta 1984 je prišel v Argentino še en duhovnik, in sicer Janez Hladnik. Kastelic mu je rad prepustil urejanje in izdajanje revije. Hladnik je gojil osebne stike z izseljenci in polnil Duhovno življenje predvsem s članki iz življenja izseljencev z ozirom na njih potrebe. Tako je bilo do leta 1949, ko je prišel v Argentino val ljudi, ki so se umaknili iz Slovenije pred komunistično revolucijo; sprejela jih je Argentina predvsem po zaslugi Janeza Hladnika, ki je zanje posredoval pri generalu Peronu. S tem se je začelo novo obdobje slovenskih izseljencev v Argentini. Z novimi priseljenci je namreč prišlo tudi veliko število intelektualcev in pa duhovnikov. Nastale so tudi nove potrebe. Hladnik je prepustil revijo novim strokovno bolj sposobnim osebam. Tako so npr. v uredništvo prišli prelat Alojzij Odar, Ladislav Lenček, Anton Orehar. Leta 1953 je vstopil

v uredništvo tudi Jože Jurak do preselitve v Gorico leta 1963. V Gorici smo ga seveda kmalu pritegnili h Katoliškemu glasu, katerega je potem urejeval do smrti 1989.

Duhovno življenje je kot revija pomagalo ustvarjati »slovenski čudež« v Argentini, kot se danes nekateri izražajo. Gre za versko in kulturno razgibano življenje med Slovenci v tej južnoameriški deželi, ko se ohranjena slovenski jezik in kultura že tretji rod, kot pričajo mladi, ki prihajajo na obisk v domovino svojih dedov in babic.

K.H.

**Po Kristusovem zgledu
znajmo tudi mi deliti
dobrote!**

Podgora

MePZ Podgora je v soboto, 17. julija 1993, predstavil svojo prvo kaseto, ki nosi naslov Skrivnostno pismo. Snemanje, ki je potekalo aprila lanskega leta v gradu na Dobrovem, sta omogočili RTV Ljubljana in Briška gorska skupnost.

Prireditev se je vršila v domači župnijski dvorani. S kasete smo poslušali tri skladbe, nekaj pesmi nam je ob priliki zapel zbor v živo.

Kaseta je razdeljena v dva dela. V prvem so polifonske skladbe klasičnih avtorjev, v drugem pa slovenske narodne pesmi, ki med seboj povezane, nakazujejo zgodbo o nesrečno končani ljubezni.

Izvedbo pesmi je ocenil član slovenskega okteta in zborovodja Tomaž Tozon, ki je obenem poudaril važnost zborovskega petja in podčrtal, da se kvaliteto petje doseže le s stalnim vadenjem in izpopolnjevanjem, kar zahteva veliko truda in požrtvovalnosti. Pohvalil je zbor, ki je po njegovi oceni trenutno najboljši na Goriškem, in dirigenta M. Špacapan, ki neutrudno deluje ter išče novih smernic, sam pa se stalno glasbeno izpopolnjuje in sklada pesmi za zbor.

Pozdravne besede so prinesli še predsednik ZSKP dr. Damjan Paulin, predsednica SSO Marija Ferletič, predsednica združenja cerkvenih zborov dr. Lojzka Bratuž in predsednik Gorske skupnosti Hadrijan Corsi.

PD Podgora

Nedeljske slovenske sv. maše v Gorici

Stolnica, ob 7. uri.
Sv. Ignacij, ob 9. uri.
Placuta, ob 9.45.
Sv. Ivan, ob 11.30.
Kapucini, ob 19.30.
Zavod sv. Družine, ob 8. uri.
Čudodelna Svetinja, ob 8. uri.

Obvestilo

V nedeljo, 8. avgusta bo v »Na Kaluše« pri vasi Dolenji Tarbij družabno srečanje bivših rudarjev z začetkom ob 11. uri. Sodeluje tudi Zveza slovenskih izseljencev iz FJK.

Skupina udeležencev potovanja s Katoliškim glasom po Normandiji in Parizu - na sliki pred kraljevo palačo v Versaillesu. Potovanje je lepo uspelo, o njem daljše poročilo v naslednjih številkah našega tednika.

Marijino Vnebovzetje 1993. Zadnja slovenska pridiga v Benečiji

Kot piše zadnja številka lista Dom, je 15. avgusta 1933 bila zadnja pridiga v slovenskem jeziku v župnijah Slovenske Benečije. »Pridiga, ki jo je imel na praznik Marije Vnebovzete kaplan iz Trčmuna v Barnasu, je bila zadnja javna pridiga v slovensčini. Po tisoč letih mirne uporabe lastnega jezika pride od civilne oblasti ukaz govoriti samo v italijanščini in to brez ugovora s strani cerkvene oblasti.« Tako je v kroniki trčmunske župnije zabeležil župnik Jožef Chiagig.

Tiste dni so namreč poklicali na orožniško postajo krajevne župnike ter jim izročili vladni dekret, ki je ukazoval: a) v cerkvi govoriti in učiti v italijanščini; b) z otroki pri katekizmu je prepovedana vsaka slovenska beseda; c) slovenski katekizmi se zaplenijo. Cerkevne organizacije (Kat. akcija) v teh krajih se razpustijo.

Tako je hotel Mussolini. V Italiji je treba narediti konec slovensčini.

Ko so se prizadeti duhovniki obrnili na nadškofa Nogaro v Vidmu, jim je ta svetoval, naj sprejmejo dekret, da se izogoneju hujšim posledicam, tudi konfinacijam. Od škofa so se obrnili na apostolski sedež in pisali celo Mussoliniju. Dne 27. septembra 1933 so v spremstvu nadškofa Nogare šli na državno tajništvo, kjer jih je sprejel nadškof Pizzardo, a brez uspeha. Pisali so samemu sv. očetu Piju XI., toda pismo je ostalo brez odgovora.

Ti dogodki so navdahnili pisatelja Franceta Bevka za njegovo povest Kaplan Martin Čedermac; povest ima torej resnično zgodovinsko ozadje.

In danes? »Prepovedi so padle s fašizmom, proces umskega in kulturnega čiščenja za ponovno osvojitve lastne identitete je bil težak, a bolj pozitiven kot smo pričakovali,« piše prof. Martino Qualizza.

Protislovenska politika na tržaški občini

Slovenščina v krajevnih sosvetih, dvojezične table, deželni zakon za Kras: to so tarče najnovejših protislovenskih izpadov, s katerimi Staffierijev tržaški občinski odbor zaključuje svoj eno leto trajajoči mandat. Za seboj pušča izredno negativen obračun, zlasti kar zadeva probleme slovenske manjšine in sploh sožitja v občini. Odbor je namreč označevalo nadaljevanje in stopnjevanje sramotne politike sistematičnega pregažanja pravic in zakonitih koristi slovenske narodnostne skupnosti, ki diskvalificira Trst pred omikanim svetom ter ga potiska v slepo ulico vsesplošne degeneracije, pa tudi nevarnega netenja sovražnosti, kar je posebno neodgovorno v našem obsejnim prostoru in v kritičnem trenutku, ki ga preživlja italijanska demokracija.

Tako je ugotovil tržaški pokrajinski svet SSK na svoji zadnji seji v petek, 30. t.m., na kateri je pregledal krajevni politični položaj, pa tudi začel priprave na strankin pokrajinski kongres, ki bo predvidoma 3. oktobra letos. Pokrajinski svet SSK je glede zaostrovanja protislovenske politike v tržaški občini podčrtal, da smo se ji Slovenci ob bistvenem prispevku slovenske stranke in drugih demokratičnih sil, pa tudi ob podpori, matice znali postaviti po robu. In to dokaj učinkovito, saj ni uspela namera Staffierijevega odbora, da bi slovenski jezik popolnoma izrinili iz krajevnih sosvetov, na mesto odstranjenih dvojezičnih tabel pa so domačini postavili nove, in celo v še večjem številu. Tržaški pokrajinski svet SSK je poudaril, da gre v vseh teh primerih za spoštovanje temeljnih pravic, ki pritičejo vsaki avtonomni manjšini, in je poveril izvršnemu odboru nalogo, naj tudi z novimi pobudami nadaljuje svoja uspešna prizadevanja na tem področju.

Sicer pa je bila glavnina petkove seje namenjena pripravi oktobrskega pokrajinskega kongresa in še prej sekcijjskih kongresov, ki se bodo zvrstili septembra. Tajnik Martin Breclj je v svojem uvodnem poročilu povedal, da bodo morali ti kongresi pretrstati cilje in oblike slovenskega političnega delovanja in nastopanja na Tržaškem. Nove politične razmere in še posebej nova volilna zakonodaja postavljajo SSK in sploh celotno slovensko manjšino v Italiji pred nove probleme in izzive, katerim bo treba najti ustrezne odgovore. SSK namerava nadaljevati in stopnjevati svoja prizadevanja za dosego minimalne zajamčene zastopnosti slovenske manjšine v izvoljenih telesih.

Po drugi strani pa bo SSK v skladu z zahtevami časa vodila politiko obsežnejšega in sistematičnejšega povezovanja z drugimi demokratičnimi političnimi silami, zlasti na volitvah, a vselej ob spoštovanju načela, da mora biti manjšina subjekt tudi na političnem področju. To bo od stranke tudi zahtevalo, da bo utrdila svojo organizacijsko strukturo z nekaterimi novimi prijemi.

Bliža se Kraška ohcet

Konec avgusta se bo na Repentabru odvijala tradicionalna Kraška ohcet, na kateri si bosta večno zvestobo obljubila Davorin Grgič in Mirjam Maver. Poleg drugih poročnih daril sta ženini in nevesta že prejela poročni obleki, ki ju je izdelal krojaški mojster Zoro Štokelj. Oble-

ki je kot običajno darovala Slovenska kulturno-gospodarska zveza. V torek, 27. julija, so na sedežu SKGZ obleki izročili ženini ob prisotnosti predsednika te krovne organizacije Palčiča ter predsednika zadruga Naš Kras Egona Krausa.

Repentabor vabi

Vroč avgustovski dnevi, suša in že orumenele livade in gmajne govore, da bodo letošnji prazniki Veličega Šmarna vroči in podobni tistim iz preteklosti. Tudi letošnje Marijino Vnebovzetje bo na Repentabru slovesno, čeprav v senci prihodnjega leta, ko bomo obhajali 200-letnico Marijine podobe.

Letošnje leto se bomo zbrali pod njenim plaščem in v zavetju mogočnih zidov s prošnjo, da bi Ona kot Mati Cerkve in znamenje edinosti združila naš zamejski prostor v osnovnih in življenjsko nujnih stvareh. Kristjani zvesti Jezusovemu nauku naj bi v tem procesu postali najaktivnejši in najzavzetejši.

Praznovanje bo trajalo tri dni. Na predvečer bo večerna sv. maša ob 19. uri. Prav tako bo v soboto na predvečer koncert dua Haler - Tomljanovič za flavto in kitaro. Predvajali bosta dela J.S. Bacha, C. Debussyja, M. de Palla, Toru Takemitsu-ja, U. Rojka, A. Piazzolla.

V nedeljo, na sam praznični dan Marijinega Vnebovzetja, bo prva sveta maša ob 8. uri. Osrednja jutranja slovesnost bo ob 10. uri in jo bo vodil g. Stanislav Hočevar, predstojnik slovenskih salezijancev. Zaključek dopoldanskega dela bo z mašo ob 12. uri.

Popoldansko romarsko srečanje se bo začelo ob 17. uri. Vodil ga bo g. Franc Vončina, generalni vikar za Slovence na Tržaškem. Po maši bodo pete litanije v cerkvi. Obe osrednji romarski srečanja bosta kot po navadi zaradi velikega števila ljudi na dvorišču pred cerkvijo.

V ponedeljek proslavlja naša župnijska skupnost praznik svetega Roka. Zjutraj bo sveta maša ob 10. uri. Večerna slovesnost bo ob 20. uri.

Na praznik Marijinega Vnebovzetja bo cel dan možnost za spoved.

Vse tri dni bo po stari navadi poskrbljeno za kraške dobrote, za katere že vrsto let skrbijo člani župnijske skupnosti.

Dan pred praznovanjem, v petek, 13. avgusta, bo zvečer ob 20.30 na dvorišču med cerkvijo in srensko hišo igra Srečanje, ki jo je napisal in režiral Mario Uršič. V njej igrata znana tržaška gledališka igralca Ljilj Bogatec in Miranda Caharija. To bo istočasno zaključna igra na Tržaškem.

T.B.

Čestitke

Ob izvolitvi novega predsednika deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine, predstavnika Severne lige prof. Pietra Fontaninija, je deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar izrazil politično čestitke in voščila, da bi v tem težavnem obdobju uspešno opravljal visoko službo. Slovenska skupnost pričakuje, je še rečeno v pismu, posebno pozornost do slovenske problematike, saj doživlja slovenska narodnostna skupnost v Italiji posebno težke čase. Stranka je tudi zaprosila novega predsednika za delovno srečanje po umestitvi nove deželne vlade.

Negativno mnenje o socialnem centru

Krajevni sosvet za zahodni Kras je v sredo, 28. julija, izrekel negativno mnenje o lokaciji socialnega centra za narkomane, ki naj bi se nahajal na Božjem polju.

Na seji, ki je potekala - to velja omeniti - tako v slovenščini kot v italijanščini, so se svetovalci sicer strinjali s pobudo, ki je hvalevredna, niso pa bili enakega mnenja glede lokacije centra, ki bi štel ob 10 do 12 oseb (6 do 8 bivših narkomanov in 4 operaterje). Svoje negativno stališče so utemeljili z dejstvom, da imata na Božjem polju sedež že dve organizaciji, ki se na tak ali drugačen način že ukvarjata s socialno problematiko, in sicer skavtska organizacija ter Skupnost Družina Opčine.

Medtem pa je služba SERT, ki se v okviru tržaške krajevnne zdravstvene enote ukvarja z zasvojenosti z mamili, dobila v prejšnjem tednu novo vozilo, ki bo službi omogočalo posege na teritoriju. Prispevek zanj je dala Dežela.

Potovalni tabor '93

Sedla, prelazi in vrhovi gornje Savinjske doline so se letos poleti znašli v zagonetni situaciji. Bili so namreč cilj potovalnega tabora tržaških novincev, roverjev in popotnic. Malo z avtobusom, predvsem pa z gojarji smo prebredli Savinjsko dolino vse od Kamniške Bistrice čez Kamniško sedlo, vzdolž Logarske doline, pa še čez Raduho in Golte do Polzele. Skoraj vsi udeleženci smo bili prvič na tovrstnem taboru, ki ni statičen v kaki dolini, temveč se stalno premika.

Tabor je trajal deset dni, od 7. do 16. julija, in vsi smo trdno prepričani, da je bilo to premalo. Manjkajo nam drenjanja po skupnih ležiščih planinskih koč, enolončnice, piščanci na žaru na skavtski način (recept je tajen), predvsem pa dnevno samouničevanje po gorskih stezah in spanje v šotorih, ki naj bi bili nepremojljivi.

Vsi brez izjem smo bili navdušeni nad neizmerno mero prostosti in sproščenosti, ki smo jo uživali na tem taboru, če ga primerjamo s prejšnjimi. Bila je nepozabna izkušnja, ki je prav vsakemu izmed nas nudila nova spoznanja, posebno na življenjski ravni.

Tabor je z veliko mero požrtvovalnosti in potrpljenja vodila naša načelnica Vera Tuta-Ban, za duhovno pomoč pa je z mašo poskrbel g. Ivan Florjanc.

Kondor

S potovalnega tabora tržaških skavtinj in skavtov v Kamniških Alpah

ŽUPNIJSKA SKUPNOST MAČKOLJE

vabi na praznovanje svojega zavetnika

sv. Jerneja

vse župljane in vernike iz bližnjih župnij v torek, 24. avgusta, ob 20. uri.

Maševal bo novomašnik David Taljat iz Tolmina.

Podelil bo tudi novomašni blagoslov in opravil tradicionalni blagoslov vozil.

Openci o tablah

V ponedeljek, 2. avgusta 1993, se je v Prosvetnem domu na Opčinah ponovno sestel Odbor vaških kulturnih, športnih in političnih organizacij. Na srečanju so si odgovorni izmenjali misli o zadnjih dogodkih v zvezi z odstranitvijo dvojezičnih tabel na Krasu s strani Staffierijevega občinskega odbora. Provokaciji proti mirnemu sožitju med tu živečima narodoma in pravicam Slovencev v Italiji je vaška skupnost odgovorila s postavitvijo dvojezične table na Obelisku. Omenjeno tablo so netilci narodnega sovraštva dobro znanih krogov že trikrat odstranili, ne da bi jih dosegla roka pravice.

Prisotni so ob prepričanju, da je večina krajevnega italijanskega prebivalstva proti takemu izzivanju in za kulturo sožitja, sklenili:

1. da ponovno postavijo tablo;

2. da se srečajo z g. Prefektom in ga seznanijo z zahtevami krajevnega prebivalstva, da poseže pri pristojnih organih za spoštovanje neodtujljivih pravic narodnih manjšin, kot to določajo naša ustava in mednarodni sporazumi;

3. da se krajevni odbor pridruži ostalim že obstoječim združenjem v iskanju široke enotnosti med tu živečim prebivalstvom proti vsakršnemu širjenju narodne mržnje.

Odbor vaških organizacij

Na vsedržavni ravni ni posluha - obračamo se na mednarodne institucije

V težavnem položaju, ki ga preživlja slovenska manjšina v Italiji, je treba opozoriti na krivice, ki jih doživljamo, tudi mednarodno javnost, saj kaže, da na krajevni in vsedržavni ravni ni posluha za našo problematiko. To mnenje je oblikovalo ožje deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki je zasedalo 2. avgusta v Repnu. Slovenska skupnost je že poslegla v to smer. Spomenico, ki opozarja na naše bistvene probleme, je že razposlala mednarodnim organizacijam, diplomatskim zastopnikom, Slovcem po svetu. Ostalim komponentam Slovencev v Italiji pa bo predlagala skupen obisk pri evropskih institucijah v Strasburgu, saj se je ravno v Evropskem parlamentu in v Svetu Evrope ustvaril vtis, kot da je na eni strani slovensko-italijanske meje veliko odprtih manjšinskih vprašanj, na drugi, italijanski, pa da je vse v redu. Republika Italija pa sočasno podpisuje slovesne evropske dokumente o varstvu manjšin in odreja slovenski manjšini nekatere temeljne pravice.

To je v tem času razvidno ne le iz sramotnega zadržanja krajevnih

»Vojna tabel«

Že tretjič je bila dvojezična tabla na Opčinah poškodovana in odvržena nekaj metrov stran. Tokrat so nekateri domačini, ki so tablo stražili, opazili storilce tega vandalskega dejanja in so dogodek prijavili policiji. Pomazana je bila tudi dvojezična tabla v Lonjerju.

Na Tržaškem torej divja prava »vojna tabel« domačini jih postavljajo, nacionalistični skrajneži pa poškodujejo. To drži zlasti za Opčine, kjer so se doslej še neznan vandali »proslavili« tudi z grožnjami na račun občinskega svetovaleca SSK prof. Sama Pahorja. Slednji je med drugim v nedeljo vodil običajno mesečno manifestacijo društva Edinost.

Postavljanje dvojezičnih tabel pa se ni ustavilo na vzhodnem Krasu, pač pa se je razširilo tudi na zahodni Kras. Tako so ob splošnem navdušenju postavili table tudi na Proseku, Kontovelu in v Sv. Križu.

Škedenj

V torek, 10. avgusta, bo verska skupnost v Škedenju praznovala god svojega farnega zavetnika sv. Lovrenca. Slovenska sv. maša bo ob 10. uri. Zvečer ob 19. uri bo skupna maša, pri kateri bo tudi slovensko petje. Priporočamo prisotnost slovenskih vernikov tudi pri večerni maši, da bo slovensko petje bolj mogočno.

Škedenjska mladina — skupno 13 fantov in deklet, med temi tudi mlad par — je preživela tri nepozabne dneve v campingu v Šobcu blizu Bleda.

Program je bil bogat in pester: odbojka ali kopanje v campingu, resen in stvaren pogovor o bodočem delovanju v Škedenju, sv. maša v lepi in zbrani kapeli redovnic v Lescah, kjer je tamkajšnji župnik orisal mladim kraj in župnijo.

Skupno kosilo v Lescah, nato vožnja s čolnom do cerkvice na otoku s pesmijo v ustih in v srcu.

Upamo, da bomo kaj podobnega večkrat organizirali, kakor tudi, da bomo uresničili zasnovane načrte.

oblasti glede dvojezičnih napisov in rabe slovenščine v tržaški občini, temveč tudi iz odsotnosti pravega posluha italijanskega parlamenta za pravice manjšin v volilni zakonodaji. Slovenska skupnost ima zadoščenje, da je z večmesečnim delom uspela pritegniti pozornost vsedržavne javnosti na problem zajamčenega zastopstva in doseči, da so se politične sile opredelile do tega vprašanja, vendar so stvarni rezultati še povsem nezadovoljivi. Parlament priznava, da gre za pomemben problem, vendar ga zaenkrat ni rešil, tako da bo treba nadaljevati s prizadevanji za pravično volilno reformo.

SSK je tudi izrazila zadovoljstvo, da je skupno predstavništvo oblikovalo skupni predlog zaščitnega zakona. Stranka se je odločno zavzela za tako pobudo, zdaj pa je že stopila v stik z nekaterimi poslanci in senatorji, da jih pridobi za to, da bo krog predlagateljev v parlamentu čim širši in močnejši.

SSK je nadalje sklenila, da priredi sredi septembra interno daljše zasedanje svojih vodstvenih teles za pripravo na strankine kongrese in na težke jesenske volilne preizkušnje.

XXVIII. ŠTUDIJSKI DNEVI

DSI - TRST - 3., 4. IN 5. SEPTEMBRA 1993
PARK FINŽARJEVA DOMA, OPČINE, NARODNA ULICA 89

Petek, 3. septembra 1993

Ob 17.00: predstavitev letošnje Drage

Ob 17.30: Evgen Bavčar: **PARIŠKI POGLED NA SLOVENIJO**
Provincialnost in svetskost Slovenije, kakor se prikazuje Slovincu, ki je doma v »velikem svetu«.
Po predavanju diskusija in družabnost.

Sobota, 4. septembra 1993

Ob 16.00: Slovesna otvoritev, nato:

Okrogla miza: **BITI MANJŠINEC DANES**
Dva nastopajoča iz Trsta (Miran Košuta in Mario Ravalic) ter dva s Koprškega (Milan Gregorič in Amalia Petronio) o današnjem manjšinskem trenutku na obeh straneh slovensko-italijanske meje.
Po predavanju diskusija in družabnost.

Nedelja, 5. septembra 1993

Ob 10.30: Dr. Vinko Potočnik: **ZAKAJ OSTAJAM KRISTJAN**
Afirmiran teolog iz mlajše generacije o razlogih, zakaj ostaja danes krščanska opcija miselno častna in etično neprekosljiva.
Po predavanju diskusija.

Ob 16.00: Inž. Igor Senčar: **DRUŽBA IN MIT**

Mislec iz mlajše generacije, avtor poglobljenih esejev, o dialektičnem razmerju med družbeno dinamiko in mitičnimi silnicami.
Sledi diskusija.

Nedeljska služba božja bo ob 9. uri na prireditvenem prostoru.

Uživanje kave v Evropi

Zdelo bi se, da smo v Italiji največji ljubitelji kave, a ne drži. V Italiji se porabi povprečno skoraj 5 kg kave letno na osebo. Na Finskem pa skoraj 13 kg, v Belgiji skoraj 10 kg, v Nemčiji dobrih 7 kg, v Španiji 1,87 kg, v Angliji 1,78 kg, najmanj pa na Islandiji, komaj 0,96 kg.

Po zadnjih ugotovitvah uživanje 4 do 5 skodelic kave dnevno ne predstavlja nobene nevarnosti; ne vpliva na pritisk in ne na holesterol. Zmereno uživanje kave veča pozornost in celo vpliva na znižanje telesne teže.

Čestitke

Naš znani javni delavec, deželni podpredsednik Slovenske skupnosti dr. Rafko Dolhar je 3. avgusta praznoval okroglo 60-letnico. Obilo zdravja, zadovoljstva in ustvarjalnega dela mu voščiti

deželno tajništvo SSK

OBVESTILA

Razstava o škedenjski krušarici v vili Bartolomei v Solkanu je odprta do septembra vsak dan od 8. do 14. ure, ob sobotah in nedeljah od 13. do 18. ure.

17. in 18. avgusta 1993

32. srečanje slovenskih duhovnikov iz zamejstva in zdomstva

PROGRAM

Ponedeljek, 16. avgusta

Prihod in večerja ob 19. uri

Torek, 17. avgusta

Prvo predavanje ob 9. uri

dr. Rafko Valenčič:

Pastoralni problemi na Slovenskem po osamosvojitvi

Sveta maša ob 11.30

Kosilo ob 12.30

Drugo predavanje ob 15.30

Edvard Stanič:

Kristjanov pogled na sedanji politični trenutek v Sloveniji

Sledijo pogovori in poročila

Večerja ob 19.30

Sreda, 18. avgusta

Sveta maša ob 7. uri

Zajtrk ob 8. uri

Predavanje ob 9. uri

Ivo Jevnikar:

Slovenci v Italiji v času velikih družbenih sprememb

Kosilo ob 12. uri in razhod

V domu »Le Beatitudini«

ul. Beatitudini 1

TRST

DAROVI

V spomin na pok. Jožeta Mučiča darujejo: druž. Mučič Jordan in Visintin Klavdija za cerkveni pevski zbor in za cerkev v Štandrežu po 100.000 (skupaj 200.000 lir); za cerkev v Štandrežu družine Luciano Pavio, Bruno Pavio, Luciana Kerpan in Laura Iordan po 50.000 lir.

Za cerkev v Štandrežu: v spomin na pok. Luciana Sturma daruje njegova družina 100.000; v spomin na očeta Antona daruje Vojko Nardin 50.000 lir.

Nanut Angel daruje za misijone in za begunce 100.000 lir.

Za proseško cerkev: v spomin na pok. Karla Starca darujejo družine Bandelj, Štranj in Ciani 120.000 lir.

Ivanka Bratina - Trst daruje za begunce 50.000 in za vipavsko semenišče 50.000 (skupaj 100.000 lir).

Za slov. misijonarje: J. Č. 50.000 lir.

Za misijone: Ana Furlan 100.000 lir.

Za misijone »avto Miva«: J.J. 50.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Za kratek čas

BRANKO

ŠTEVILČNICA

	3	5	4	2	11	1	15	2
1	9	12	3	15	2	7	15	3
2	11	2	7	1	8	6	9	2
3	6	9	3	Š	3	7	3	16
4	P	1	4	2	11	1	14	2
5	K	4	3	10	7	1	16	2
6	11	1	16	H	1	G	2	7
7	2	7	8	1	8	3	11	2
8	10	8	13	14	3	7	3	16
9	10	13	4	6	5	1	7	2
10								

Istim številkam odgovarjajo vedno iste črke. V drugem in petem stolpcu navpično dobiš naslov dveh romanov Borisa Pahorja.

1) skupno ime za Evropo in Azijo kot eno celino
2) ovčje oglašanje 3) pokrajine v osrednji Kanadi - glavno mesto Winnipeg 4) človek, ki so ga obesili 5) mogočni spomeniki faraonov v Egiptu 6) žuželka z ...lučjo 7) severna osrednja država v ZDA ob Velikem jezeru - veliko mesto Detroit 8) nasprotje; s tezo in sintezo tvori filozofski trinom 9) izvir, tekoča, deroča voda, bistrina 10) snov za pridelovanje.

ANAGRAMNA IZPOLNJEVANKA

1								
2								
3								
4								
5								

Besedi v isti vrsti sta med seboj anagrama, sestavljeni torej iz istih črk. Prva sega od začetka lika do druge debelejše navpičnice, druga pa od prve debelejše navpičnice do konca lika. Zadnja črka prve besede je torej hkrati prva črka druge besede. In te črke brane navpično vam dajo revijo, ki jo je dolga leta urejeval v Trstu pisatelj Boris Pahor in ki je pred kratkim prenehala izhajati.

1) skupno ime za snov, ki se navadno namaže na kruh 2) naziv za ptico, ki krmi zarod 3) starorimski lirski pesnik 4) mesto v Južni Italiji 5) vas na Primorskem blizu Sežane (jama Vilenica).

1) zastoj 2) lepota vrtna cvetica 3) marioneta 4) nogometni klub iz Milana 5) pomanjševalno ime za domačo žival.

ZEMLJEPISNA IZPOLNJEVANKA

1	○	□					
2	△	○	□				
3		△	○	□			
4			△	○	□		
5				△	○	□	
6					△	○	□

1) sodni postopek, pravda, razvoj, napredovanje, potek bolezni 2) voditelj, krotilec živali 3) plin, ki se pomešan z butanom uporablja za gorivo v gospodinjstvu 4) domača krmna žival (kolina!) 5) grški filozof, znan po svojih načelih o skromnem in strogem življenju (sod - leščerba) 6) denarna enota, z dvema ničloma.

V treh diagonalah dobiš tri slikovite kraje na Tržaškem (kolonija SLOKAD, Kraška ohcet, športno društvo).

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

1) Novice 2) Tasman 3) Gogala 4) Uskoki 5) Libija 6) Lisboa

TOKIO NAGOJA OSAKA

2) PREMICALNICA
Soča, Ibar, Sava
3) DOPOLNJEVANKI
Kanonik - Svete Višarje
4) Kačurjev rod

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Sporod od 8. do 14. avgusta 1993

Nedelja: 8.30 Narodnozabavna glasba. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Bučno seme«. 11.00 Vladimir Jurc-Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice (ponovitev). 13.20 Glasba po željah. 14.10 Mala scena: »Ob srebrni reki«. 15.30 Z naših prireditvev. 17.00 Dramska retrospektiva. Carlo Goldoni: »Pustne večjere«.

Ponedeljek: 8.10 Četrtekova srečanja: dr. Kazimir Humar. 9.15 Otroški knjižni sejem. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga. Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Po južnoameriških vrhovih. 12.40 Slovenski zbori. Komorni mešani zbor iz Postojne vodi Ivo Jelerčič. 13.30 Znaš ta zadnjo? 13.45 Poletne melodije. 14.10 Filmi na ekranu. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Antonina Dvořaka. 18.00 Moji prijatelji za boljši svet.

Torek: 8.10 Tihotapstvo, ropi, krivolovi in druga hudodelstva ob meji. 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 »Vojna in mir«. 12.00 Fokus. 12.20 Made in Italy. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Vladimir Jurc-Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...«.

Sreda: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 9.15 Dermoflash. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. 11.30 »Vojna in mir«. 12.00 Primorske mavrice. 12.40 Slovenski okteti. Oktet TRO s Prevalj; umetniški vodja Viljenka Raško. 13.20 Orkestralna glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 14.10 Bardo '92. 15.00 Poletni mozaik. 18.00 Moja srečanja z ljudmi v stiski.

Četrtek: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 9.15 Muzeji v naši deželi. 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.10 Potpuri. 11.30 »Vojna in mir«. 11.45 Orkestralna glasba. 12.00 Vojna je obrt, kruta in egoistična. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Filmska srečanja. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 »Vojna in mir«. 12.00 Razglednice iz Srednje Amerike. 12.40 Tržaški okteti; umetniški vodja Aleksandra Pertot. 13.20 Števerjan '93. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.15 Otroški kotiček. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 »Vojna in mir«. 12.00 Za črte, za bogove nad oblaki. 12.30 Revival. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Z naših prireditvev. 15.30 Živeti zdravo. 16.00 Bile so stezice... 17.10 Klasični album. 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovi«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdajka: Zadruga - Cooperativa:
Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorica - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA